

Streszczenie

Przedmiotem pracy doktorskiej jest finansowanie przez spółki akcyjne nabycia lub objęcia emitowanych przez nie akcji (pomoc finansowa, *financial assistance*). W polskim prawie zagadnienie to jest uregulowane w art. 345 KSH, który stanowi, że spółka może (na warunkach określonych w tym artykule), bezpośrednio lub pośrednio, finansować nabycie lub objęcie emitowanych przez nią akcji w szczególności przez udzielenie pożyczki, dokonanie zaliczkowej wypłaty, ustanowienie zabezpieczenia.

Dysertacja analizuje pojęcie finansowania, identyfikuje trudności w obrębie obowiązującej regulacji oraz formułuje uwagi *de lege lata* i *de lege ferenda*. Zasadniczą tezą pracy jest twierdzenie, że art. 345 § 1 KSH jest ujęty zbyt szeroko i powinien być ściślej zharmonizowany z art. 64 Dyrektywy 2017/1132.

Struktura pracy jest następująca.

Rozdział 1 opisuje zagraniczne przepisy dotyczące finansowania, stanowiące punkt odniesienia dla prowadzonych dociekań, tj. przepisy angielskie, niemieckie, francuskie oraz regulacje Dyrektywy UE 2017/1132.

Rozdział 2 bada metodologiczne aspekty wykładni historycznej prawa unijnego oraz, odpowiednio, bada historyczne uwarunkowania *ratio* art. 64 Dyrektywy 2017/1132 i art. 345 KSH. Celem jest m.in. ustalenie, czy i w jakim zakresie, w kontekście zasady autonomii prawa unijnego, punktem odniesienia w analizie tych przepisów mogą być wzorcowe rozwiązania angielskie.

Rozdział 3 wyjaśnia *ratio* zakazu pomocy finansowej. Odwołuje się do zasad ochrony kapitału, przejęć spółek i ładu korporacyjnego. Rozważania skupiają się na relacjach między tymi zasadami oraz art. 345 KSH.

Rozdział 4 naświetla pojęcie pomocy finansowej, w szczególności przez analizę kluczowych elementów konstrukcyjnych art. 345 § 1 KSH, zwłaszcza pojęcia „celu”. Podniesiono wątpliwości związane z ogólnym brzmieniem tego przepisu i przeanalizowano wybrane transakcje, które mogą być identyfikowane, jako pomoc finansowa. Osobne miejsce poświęcono finansowaniu nabycia akcji w obrębie grup spółek.

Rozdział 5 koncentruje się na transakcji *merger leveraged buy-out* (MLBO), stanowiącej kombinację finansowanego długiem nabycia większościowego pakietu akcji spółki-celu przez tzw. spółkę specjalnego przeznaczenia (*special purpose vehicle*) oraz późniejszego połączenia obu spółek. Postawiono tezę, że transakcje MLBO, które naruszają kapitał spółki-celu, mogą być niezgodne z przepisami o finansowaniu.

Rozdział 6 opisuje zasady finansowania określone w art. 345 § 2 – 7 KSH. Przeanalizowano w szczególności obowiązki utworzenia kapitału rezerwowego, zapewnienia godziwej ceny akcji, powzięcia uchwały walnego zgromadzenia, zbadania wypłacalności beneficjenta finansowania i sporządzenia sprawozdania zarządu.

Rozdział 7 przedstawia wyjątki od powyższej procedury, tj. zasady świadczeń spełnianych w ramach zwykłej działalności instytucji finansowych, jak również do świadczeń spełnianych na rzecz pracowników spółki lub spółki z nią powiązanej, których celem jest ułatwienie nabycia lub objęcia emitowanych przez spółkę akcji.

Rozdział 8 opisuje skutki naruszenia zasad finansowania, np. nieważność czynności oraz zgłaszanie roszczeń wobec członków organów spółki.

W podsumowaniu rozprawy przedstawiono główne ustalenia i postulaty *de lege ferenda*.